

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 68/30/6 din 04.02.2015

La nr. 51 din 04 martie 2015

**Biroului Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 5 (cinci) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1593/2002, nr.181/2014)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat în vederea asigurării bunei funcționări a sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală. S-a invocat că sunt necesare reglementări legislative, pentru a garanta ritmicitatea și previzibilitatea finanțării sistemului de sănătate, prin stabilirea termenilor lunari concreți pentru virarea transferurilor Ministerului de Finanțe către CNAM. Totodată, autorul menționează în nota informativă că prevederile proiectului „au drept scop excluderea practicii vicioase de reținere de către Ministerul de Finanțe și de întârziere îndelungată a transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală, fapte care generează presiuni financiare sporite în cadrul acestui sistem, împiedicând realizarea în deplină măsură a Programului unic al asigurări obligatorii de asistență medicală”.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului cu evidențierea elementelor noi, efectului social, economic, însă aspectele respective sunt argumentate insuficient, fapt ce poate duce la interpretări abuzive și incorecte, din considerentul că autorul nu a prezentat careva rapoarte, expertize financiare, dări de seamă și statistici care ar demonstra că aceste situații generează presiuni financiare în cadrul sistemului de sănătate.

Recomandare: propunem autorului să completeze nota informativă cu acte justificative (rapoarte, expertize financiare, dări de seamă și statistici) care ar argumenta că transferurile lunare ale Ministerului Finanțelor către CNAM, care sunt virate „cu mari întârzieri”, stabilește condiții inechitabile și deficiențe în sistemul de sănătate pentru categoriile de persoane, care

Guvernul are calitatea de asigurat.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele categoriilor de persoane pentru care, Guvernul are calitatea de asigurat, conform art.4 alin.(4) al Legii nr. 1585-XIII din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, însă acestea nu sunt în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008. La momentul examinării, proiectul era plasat pe pagina web a Parlamentului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.I din proiect – propunerea de completare a art.21 al Legii nr.1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu următorul conținut:

„Suma totală a transferurilor, stabilită conform legii anuale a bugetului de stat va fi distribuită proporțional, în rate egale, pentru fiecare lună a anului de gestiune și transferată în măsură deplină la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nu mai târziu de data de 27 a fiecărei luni de gestiune.”

Considerăm că norma suplimentară elaborată de autor, nu era necesară pentru că termenul „o dată pe lună” indicat în acest articol al legii, varianta în vigoare este suficientă deoarece potrivit reglementărilor art.264 alin.(2) al Codului Civil al Republicii Moldova, „Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are dată respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii”, redă clar și exact durata acestui termen juridic, adică ultima zi a lunii. Totodată, norma propusă este în conflict cu normele Codului Fiscal al Republicii Moldova, art.54 cu indicele 4, alin (2) și care prevede „Calcularea impozitului se efectuează trimestrial. Achitarea la buget se efectuează până la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător”. Prin urmare, nu toți subiecții impunerii, în fiecare lună achită la bugetul de stat impozitele și taxele ce le revin, fapt ce ar putea duce la imposibilitatea de a transfera mijloacele financiare de la bugetul de stat în termenii exacti indicați de către autorul proiectului.

Recomandarea: Recomandarea: Propunem excluderea art. 1 sau modificarea termenului cu luarea în considerare că nu toți subiecții impunerii au un termen limită unic de executare a obligațiilor fiscale.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Galamaga Dorina
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
18 Martie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

24.03.15

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1593/2002, nr.181/2014)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.I din proiect – propunerea de completare a art.21 al Legii nr.1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu următorul conținut: „Suma totală a transferurilor, stabilită conform legii anuale a bugetului de stat va fi distribuită proporțional, în rate egale, pentru fiecare lună a anului de gestiune și transferată în măsură deplină la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nu mai târziu de data de 27 a fiecărei luni de gestiune.”	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Considerăm că norma suplimentară elaborată de autor, nu era necesară pentru că termenul „o dată pe lună” indicat în acest articol al legii, varianta în vigoare este suficientă deoarece potrivit reglementărilor art.264 alin.(2) al Codului Civil al Republicii Moldova, „Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are dată respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii”, redă clar și exact durata acestui termen juridic, adică ultima zi a lunii. Totodată, norma propusă este în conflict cu normele Codului Fiscal al Republicii Moldova, art.54 cu indicele 4, alin (2) și care prevede “Calcularea impozitului se efectuează trimestrial. Achitarea la buget se efectuează pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător”. Prin urmare, nu toți subiecții impunerii, în fiecare lună achită la bugetul de stat impozitele și taxele ce le revin, fapt ce ar putea duce la imposibilitatea de a transfera mijloacele financiare de la bugetul de stat în termenii exacți indicați de către autorul proiectului.	Recomandarea: Propunem excluderea art. I sau modificarea termenului cu luarea în considerare că nu toți subiecții impunerii au un termen limită unic de executare a obligațiilor fiscale.